

Broytingar gjørðar í sáttmála millum SEV og H&S

SEV-stjórin heldur sáttmálan vera nýtiligan og sigur, at tað er ikki rætt longur at siga, at SEV er bundið á hond og fót við hesum sáttmálanum.

Ein spurningur, sum hevur verið nógv frammi í tjakinum um vatnorkuútbýggingina hjá SEV, er sáttmálin við danska byggifelagið Højgaard & Schultz.

Sáttmálin varð undirskrivaður í 1979 og fevnir um útbýgging av vatnorkuni í Eysturoynni, Vestmanna og Vágum.

Tíðindi ganga um, at sáttmálin er korrigeraður síðani og hava vit spurt SEV-stjóran, Klæmint Weihe, um so er.

Hann sigur, at hetta er rætt. Samráðingar hava verið millum SEV og H&S um sáttmálan. Tær vóru eitt úrslit av tjakinum í síni tíð um sáttmálan og útbýggingina. Sáttmálin varð korrigeraður á ymskum punktum í mun til tann kritikkin, sum var frammi tá. Hvussu hann varð korrigeraður, vil SEV-stjórin tó ikki koma inn á.

Justeringar

— Men vil tað siga, at kritikurin móti sáttmálanum var so mikið rættur, at hann hevði hetta við sær?

— Hann fordi til ávisar justeringar. Um tað so totalt sæð var ein betri loysn ella ikki, skal eg ikki úttala meg um. Men tað er nógv, sum ein verður noyddur at gera, tí um-støðurnar krevja tað.

Í samband við hesar justeringar ynskir Klæmint Weihe fegin at nevna tann stóra leiklut, sum føroyskir entreprenørar finga aftaná at partvist stýri og annars samfelagið sum so settu ynski fram um, at føroyingar finga so stóran leiklut sum yvirhøvur gjørligt í øllum útbýggingunum hjá SEV.

— Har legði eg sjálvur alla ta orku, i, sum eg kundi fyri at fáa tað so. Um tað hevur verið tann optimala loysnin, tá ein byggir í Føroyum, er so

ein annar spurningur, og tað havi eg annars einki at viðmerkja til, sigur Klæmint Weihe.

— Nú nevndi tú, at tit hava samráðst av nýggjum um sáttmálan við H&S. Merkir tað, at SEV bert er bundið av sáttmálanum hvat viðvikur byggingin í Eysturoynni ella fevnir hann enn bæði um Vestmanna og Vágarnar?

— Upprunasáttmálin var jú galdandi fyri tað, sum tá var ein heild. Síðani er tað jú splittað sundur til atomir og er vorðið minni og minni. Tað hevur eisini verið fært fram í tjakinum, at SEV skuldi vera bundin á hendur og fótur í hesum sáttmálanum til øll hesi arbeiðini. Og tað haldi eg ikki er rætt. Tey víður-skiftini hava vit fingið greiðu á, m.a. hvussu ein metir, at vit eru bundin.

— Vit eru ikki bundin uppá tann mátan, sum tað varð sett fram í pressuni í síni tíð til hendur og fótur í einum ávisum felag.

— Heldur tú ikki, at ein stórir partur av tjakinum stavar frá tí, at tit hava dult handa sáttmálan so leingi. Hevði tað ikki verið betri fyri allar partar og fyri málið at hann varð almennakunngjördur?

— Hann varð jú almennakunngjördur í pressuni?

— Men tað var ikki við tykkara goða vilja?

— Nei, tað var tað ikki.

— Hvi?

Tað kunnu tit spyrja stýrið um. Eg haldi ikki sjálvur, at tað er rætt at ein almennakunngjörð øll skjól í eini organisatión, og tað er tað væl heldur eingin grund til. Aðrir sáttmálar í samfelagnum verða væl heldur ikki kunngjörðir, so eg dugi als ikki at siggja, at tað var rættur framferðarháttur. Hinvegin kann ein hava eitt prinsipp og prinsippið kann verða fasthild-

id so leingi, at tað kann vera til skaða.

Men teir persónar, sum sita í SEV og sum hava avgerðarrættin, kendu sáttmálan og umboðsnevndin hevur jú sæð hann og viðtikið hann og tað er tann størsta demokratisk valda felagsnevndin í Føroyum, so tað haldi eg var í lagi.

— Men seinni atkvøddi jú ein meiriluti í kommununum fyri at steðga útbýggingini!

Hetta málið vil eg helst ikki koma inn á.

Byggiarrin stýrir

Loyvir sáttmálin millum H&S og SEV broytingum?

— Ja, tað er byggiarrin sum avger tað. Ein sáttmáli er skrivaður uppá eitt ávíst projekteringsarbeiði. Tað verður dikterað frá byggiarrinum, hvat verður gjørt, hvat verður projekterað og nær tað verður gjørt. Tað er ikki nakað, sum H&S avger. Tað má vera hend ein stór misskiljing her. Tí H&S hava einki annað at siga, uttan tað teir vera bidnir um. Nakað annað er tað, at broytingar í eini byggiætlan skulu til Umboðsráðið til viðgerðar. Tað er so ein heilt annar spurningur.

— Men heldur tú tað var rætt at geva einum felag alt arbeiðið uttan at nøkur detailprojektering var gjørd yvirhøvu?

— Tann mátin sum SEV hevur arbeitt uppá hevur verið tann, at ein hevur gjørt eitt skitsuprojekt, sum er bygt á nakrar fortreytir t.v.s. nakrar hydrologiskar, nakrar geologiskar og allar tær fortreytir sum skulu til. Tað skitsuprojektið hevur so verið endavert.

At detailprojektera aðrenn ein tekur støðu, er eftir minari meining alt ov kostnaðarmikið. Tað hevur fyri mær onga meining at ein fer undir at detailprojektera eina byrging, eina kraftstøð ella eitt inntak, aðrenn ein

prinsipielt er samdur um, hvussu tað eigur at verða gjørt. Ein skal fyrst og fremst vera prinsipielt samdur, og tað ger ein við at gera fleiri skitsuprojekt til ein hevur funnið ta losnina, ein heldur er tann rætta. Tá tað er viðtikið, so detailprojekterar ein.

Tað haldi eg er ein rimilig mannaongd.

— Fonsdal skrivaði í bløðunum fyri nøkrum árum síðani at skitsuprojektið hjá H&S var virðis-leyst, tað var bert nakrar strikur á pappirinum.

— Tað havi eg onga viðmerking til.

Fleiri halda tað er heilt burturvið at geva einum felag alt arbeiði frá projektering til bygging uppá rokning. Hvat heldur tú um tað.

— Eg haldi, at tann kombinatiónin, sum er nýtt millum útlendskar og føroyskar entreprenørar er nýtilig, tí tað er eingin føroyskur entreprenørur sum sjálvstøðugt kann fara undir slíka uppgávu. Er tað ein spurningur um útlendskar fyrirkur skulu koma til Føroya ella ikki, so er tað væl eingin ivi um, at tað er ein rimilig loysn.

— Heldur tú sjálvur sáttmálin við H&S er goður.

— Eg haldi at hann er brúkiligur.

— Men um tit skuldu gjørt ein sáttmála í dag, hevði hann so sæð soleiðis út?

— Tað er ein hypotetiskur spurningur, sum eg ikki havi nakað svar uppá, sigur Klæmint Weihe at enda.

jan

Óvissa um vatnorku í Vágum og Vestmanna

Friðingarsakir mugu avgreiðast fyrst

Tað er framvegis stór óvissa knytt at útbýggingarætlanunum hjá SEV í Vágum og Vestmanna. Stjórin í SEV, Klæmint Weihe, sigur, at tað er ikki greitt, nær farið verður at fyrirleika tær útbýggingarnar av álvara.

Hann visir til tær friðingarsakirnar, sum koyra bæði í Vestmanna og í Vágum.

Nakað av tjaki hevur verið um útbýggingina í Vágum. Tað er yvirhøvu stór móttøða í Vágum imóti, at SEV tekur Fjallavatn til sínar út-

byggingarætlanir.

— Skulu tit ikki søkja um loyvi at fara undir ta útbýggingina, og nær fara tit at gera tað?

— Vit søktu um loyvi í sinari tíð at byggja út vatnorkuna í Vágum, men tann lokala friðingarnevndin noktaði at geva loyvi, og málið, so vitt eg veit ongandið viðgjørt í Yvriðingarnevndini.

Síðani tá hevur ein friðing tikið seg upp, sum heldur ikki er viðgjørt í Yvriðingarnevndini.

Klæmint Weihe heldur tað tí ikki vera nakra

meining í at tosa um nakra útbýgging í Vágum, so leingi friðingarmálið ikki er avgreitt fyrst.

— Lat okkum fyrst fáa at vita, um okini har skulu friðast ella ikki.

— So tit hava ikki í hyggju at sleppa tær útbýggingarætlanirnar?

— Vit kunnu ikki sleppa nakrari útbýgging av vatnorkuni, tí samfelagið skal jú tava tøka orku, sigur SEV-stjórin.

jan